

Djevelen i detaljene

Pensjonsoppgjøret: Det kan bli storstreik i vår. Det står om retten til å være sikret minst to tredeler av sluttlønn i pensjon etter 30 års fulltids opptjening i offentlig sektor. Med 70 prosent kvinner i offentlig sektor, blir det store pensjonsoppgjøret også et gedigent likestillingslag.

Stein Asthøy

Stortingets pensjonsforlik i 2005 garanterte at «Tjenestepensjon tilsvarende to tredeler av sluttlønn i offentlig sektor (bruttoordninger) videreføres». Hvordan kan det da være fare for storkonflikt? Fordi det kreves at tjenestepensjonen skal «tilpasses» innstrammingene, som kommer med pensjonsreformen fra 2011. Beregninger viser at den enkeltes tap etter en slik «tilpasning» kan bli både 50.000 og 100.000 kroner – hvert eneste år som pensjonist.

De som går i bresjen for innstrammingene mener disse vil «stimulere» til å stå lenger i arbeid. Men er det rimelig å «stimulere» en renholder til å stå i jobb langt forbi fylte 60 år? Har hun samme mulighet til å utsette sin pensjoneringsalder som en overlege?

Følgende tall viser gjennomsnittlig levealder (for menn) i ulike yrker:

Prest:	81,0
Arkitekt:	80,4
Lege:	80,4
Taxisjåfør:	71,9
Renholder:	71,4
Kokk:	71,1

Dette er dødens klasseskille. Politikere som lager pensjonsreform virker blinde for denne virkeligheten. Høyres nestleder Jan Tore Sanner uttalte til VG i debatten om AFP: «Jeg vet om folk som jobber til de er over 80 år ... Norge trenger at 'old boys'-laget forblir i arbeidslivet, ikke på benken med pledd eller på golfbanen.»

Fagbevegelsen ser verden annerledes enn Sanner. Vi kan ikke akseptere et klassesystem med hard straff for tidlig avgang og belønning for de privilegerte. Derfor skal vi forsvare offentlig sektors tjenestepensjon denne våren. Derfor skal Jens Stoltenberg være glad for at Høyre i 2005 signerte på at retten til to tredeler av sluttlønn i pensjon må videreføres! Angrep på dette prinsippet vil møtes med streik.

I et dramatisk valgår kan streik øke faren for rødgrønt valgnederlag. Dagbladets kommentator Stein Aabø tror visst dette betyr at fagbevegelsen vinner pensjonsslaget på walkover. Det tror ikke vi som mobiliserer på grunnplanet.

Vi må advare mot en tilsynelatende «seier» for fagbevegelsen, der detaljene viser seg å påføre ansatte nettopp de 50.000 eller 100.000 kr i årlig tap som vi ønsket å forhindre. Djevelen er i detaljene,

for der trives han best. Flere landminer kan legges i veien for fortsatt trygg pensjon for offentlig sektor:

Økt opptjeningstid. Garantien om to tredeler av sluttlønn blir lite verdt for store grupper hvis påkrevd opptjeningstid økes. 30 år må stå fast.

Livsvarig straff. I 20 år har vi hatt rett til to tredeler av sluttlønn fra fylte 65 også ved tidlig pensjonering (AFP) med avgang fra 62. Avskaffes denne retten, innføres livsvarig straff for tidlig avgang.

Ny samordning. Det er lagt fram modeller med «enklere» samordning av tjenestepensjon og folketrygd, der absolutt all opptjent folketrygd (også for overtid etc) gir fratrekk i tjenestepensjon. Dette rammer alle med «samordningsfordeler», for eksempel en sykepleier som har hatt 60 prosent stilling og jobbet mye ut over dette. Samordningsfordelene må beholdes.

Påslagsmodell. Nå kommer forslag om å gjøre tjenestepensjonen om til et «påslag», tjent opp av den ansatte med en viss prosent av lønn hvert år. En slik modell raser alle sosiale elementer og tryggheten i dagens ordning, ved å fjerne både «gulv» og «tak». Overlegen kan ende opp med pensjon høyere enn lønn, mens renholderen får et minimalt påslag og pensjon rundt halvparten av sluttlønn. Sluttlønnsprinsippet må stå fast.

Vi som jobber på grunnplanet forventer at våre forhandlere står opp for de ansattes rettfærdige krav. Politikernes garanti om minst to tredeler av sluttlønn skal innfris,

om det så krever streik fram til valgdagen. Og de skal vite at vi vet at djevelen trives best i detaljene.

Livsvarig straff. I 20 år har vi hatt rett til to tredeler av sluttlønn fra fylte 65 også ved tidlig pensjonering (AFP) med avgang fra 62. Avskaffes denne retten, innføres livsvarig straff for tidlig avgang.

Ny samordning. Det er lagt fram modeller med «enklere» samordning av tjenestepensjon og folketrygd, der absolutt all opptjent folketrygd (også for overtid etc) gir fratrekk i tjenestepensjon. Dette rammer alle med «samordningsfordeler», for eksempel en sykepleier som har hatt 60 prosent stilling og jobbet mye ut over dette. Samordningsfordelene må beholdes.

Påslagsmodell. Nå kommer forslag om å gjøre tjenestepensjonen om til et «påslag», tjent opp av den ansatte med en viss prosent av lønn hvert år. En slik modell raser alle sosiale elementer og tryggheten i dagens ordning, ved å fjerne både «gulv» og «tak». Overlegen kan ende opp med pensjon høyere enn lønn, mens renholderen får et minimalt påslag og pensjon rundt halvparten av sluttlønn. Sluttlønnsprinsippet må stå fast.

Vi som jobber på grunnplanet forventer at våre forhandlere står opp for de ansattes rettfærdige krav. Politikernes garanti om minst to tredeler av sluttlønn skal innfris, om det så krever streik fram til valgdagen. Og de skal vite at vi vet at djevelen trives best i detaljene.

- Bevar offentlig tjenstepensjon!
- 30 års opptjening skal gi minst 66 prosent pensjon av sluttlønn
- Fortsatt bruttopensjon fra 65 år
- Bevar dagens sosiale AFP-ordning
- Behold særaldersgrensene med dagens ytelser
- Viderefør uførepensjonen i offentlige tjenstepensjoner

«Forsvar Offentlig Pensjon» er stiftet av en rekke fagforeninger i offentlig sektor.

Kontaktperson er leder i Sosiale institusjoners fagforening i Oslo,

Stein Asthøy,

tlf. 909 10 746,

epost: post@forsvarpensjon.no

hjemmeside : forsvarpensjon.no

Djevelen i detaljene

Pensjonsoppgjøret:

Det kan bli storstreik i vår. Det står om retten til å være sikret minst to tredeler av sluttlønn i pensjon etter 30 års fulltids opptjening i offentlig sektor.

Med 70 prosent kvinner i offentlig sektor, blir det store pensjonsoppgjøret også et gedigent likestillingslag.

